

Mitropolitul Andrei: „Bucuria Paștilor o aduc mama, bunica și căldura căminului părintesc”

Pastorală la Praznicul Învierii Domnului 2026

†ANDREI

*Din harul lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului,*

Preacucernicului cler, Preacuviosului cin monahal
și iubiților credincioși, Paști pline de liniște și de har,

*Bucuria Paștilor o aduc mama, bunica
și căldura căminului părintesc*

*„Îmi aduc iarăși aminte de credința ta neprefăcută,
care, precum s-a sălășluit întâi în bunica ta Loida
și în mama ta Eunichi, tot așa sunt încredințat că și întru tine.”*

Iubiți frați și surori,

Lumea e tot mai ciudată și mai neliniștită. În forfota ce are loc în jur, dorind o viață normală, nu se poate să nu admiri familiile în care este armonie și înțelegere, familiile în care preocupările legate de viața spirituală sunt la ele acasă. Oricâte experiențe ți-ar oferi lumea modernă, la urmă ajungi tot la concluzia fiului risipitor: „*Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu*” (Luca 15, 17-18).

Acasă realizezi faptul că Paștile și Crăciunul îți aduc tihneală și bucurie. Și lucrul acesta nu e de azi sau de mâine, ci e dintotdeauna. E de pe vremea Sfântului Apostol Pavel care, scriindu-i lui Timotei, zicea: *Îmi aduc iarăși aminte de credința ta neprefăcută, care, precum s-a sălășluit întâi în bunica ta Loida și în mama ta Eunichi, tot așa sunt încredințat că și întru tine* (II Timotei 1, 5). Sursa credinței lui Timotei erau bunica și mama, iar sursa credinței noastre sunt tot mama și bunica.

Familia își are un rol imens pentru noi: tata, mama și bunica ne ajută să devenim ceea ce suntem. „*Familia, iată un loc al practicării înainte de toate a tuturor virtuților, a desăvârșirii morale. Cum ești în familia ta, cum te porți cu cele intime ale tale în gândul și faptele tale controlate de conștiința ta și de ochii celor apropiați ție, te vei purta și cu ceilalți semeni ai tăi*”[1]. Sfântul Sinod a dedicat acest an familiei creștine.

Familia ne transmite duhul sărbătoresc al Paștilor și al Crăciunului. De aceea, îi amintesc pe câțiva oameni grei care au simțit lucrul acesta. Îl pomenesc pe George Coșbuc. În poezia „*Colindătorii*”[2] cu multă sensibilitate le povestea mama copiilor: „*Cum sta pe paie-n frig Hristos/ În ieslea cea săracă,/ Și boul cum sufla milos/ Căldură ce să-i facă,/ Drăguț un miel cum i-au adus/ Păstorii de la stână/ Și îngeri albi cântau de sus/ Cu flori de măr în mână*”. Sau în poezia „*La Paști*” le pune în față atmosfera mirifică a sărbătorii: „*Și cât e de frumos în sat!/ Creștinii vin tăcuți din vale/ Și doi de se-ntâlnesc în cale/ Își zic: Hristos a înviat!/ Și râde-atâta sărbătoare/ Din chipul lor cel ars de soare*”[3].

Cateheza mamei prinde în sufletul copiilor. Iar mama lui Goga, când îl pregătea pe acesta să meargă la școală, îl învăța să se roage și să învețe bine: „*Și parc'aud pocnet de bici/ Și glas stăruitor de slugă./ O văd pe mama'n colțul șurii,/ Așază-ncet merindea-n glugă.../ Înduioșată, mă sărută/ Pe părul meu bălan, pe gură:/ - Zi Tatăl nostru seara, dragă,/ Și să te porți la-nvățătură!*”[4].

Și venind mai aproape de noi, și în timp și în spațiu, ne oprim la Ioan Alexandru din Topa de Sus, intelectual credincios practicant, care-și elogia părinții: „*Mama-i de-acum bătrână și tata alb de tot/ Și cumpăna fântânii-i o povară,/ Când bivoli-nsetați și oile se strâng/ Să fie adăpate către seară/ Dumineca, măicuța, în veșmânt cernut,/ Cu busuioc în mână și-ntr-o năframă/ Duce din bruma cât avem de grâu/ O prescură de jertfă*

la icoană"[5]. Măicuța l-a învățat să meargă la biserică și să se spovedească de Paști.

Iubiți credincioși,

Nici nu-i demult de când împotriva educației religioase, împotriva orei de religie, se ducea o propagandă susținută. Regimul Rusiei Sovietice și țările-satelit ei propagau educația ateistă. Religia a fost scoasă din școli și din instituțiile statului, iar bisericile erau tolerate. Cine a salvat atunci educația religioasă? Mama și bunica! Ele îi pregăteau pe copii pentru Paști sau pentru Crăciun.

S-a scris în acest sens o carte importantă: „*Femeia și Mântuirea lumii*”[6]. Maica Domnului L-a născut pe Hristos și a salvat lumea, dar și mamele și bunicile noastre au salvat educația religioasă, pentru că în biserici se putea face puțin.

Sfântul Liviu-Galaction Munteanu de la Cluj a mucenicit pentru ora de religie. El a fost rectorul Institutului Teologic, a slujit la catedrală, a fost numit de către Episcopul Teofil vicar administrativ și, cum religia fusese scoasă din școli, în 1958 a primit sarcina să alcătuiască o programă de catehizare atât a copiilor cât și a maturilor din biserică.

El și l-a asociat pe părintele Ioan Bunea și au făcut o programă minunată. Urmarea? Amândoi au fost arestați. Tribunalul Militar le-a dat ani grei de temniță și au fost închiși întâi la Gherla, apoi la Aiud. După proces, așa cum menționa și părintele Bunea în „*Memorialul*”[7] său, mucenicul Liviu-Galaction Munteanu a primit câteva minute să vorbească cu soția lui, cu care a avut trei copii. A plâns și i-a spus soției: „*Dragă Sisi, în lumea aceasta nu ne mai vedem*” și nu s-au mai văzut. A fost dus la Gherla, apoi la Aiud, unde a fost supus unui regim de viață bestial. A rezistat până în 1961, când a murit ca mucenic și a fost îngropat pe „*Râpa Robilor*”.

Acesta a fost prețul ce s-a plătit pentru ora de religie. Și ne doare că, acum când religia s-a reîntors în programa școlii, nu o prețuim de ajuns. Și ne mai doare faptul că duminica la biserică nu vin mai mulți tineri.

Iubiți frați și surori,

Mama și bunica ne ajută să avem de Paști bucurii imense. Nu numai că ne copleșesc cu bunătăți de tot felul, dar ne și ajută să ne pregătim spiritual pentru Paști. Ne sfătuiesc să ne spovedim, să mergem la biserică, să fim buni și să ne manifestăm creștinește.

Mama și bunica sunt urmașele purtătoarelor de mir, credincioaselor din toate vremurile care trăiesc realitățile duhovnicești. Valorile pe care le cultivă ele sunt legate de suflet, de inimă, de viața duhovnicească. Ele se străduiesc să-L nască pe Hristos în suflete. Istoria creștină ne pune în față femeii care s-au dăruit propovăduirii lui Hristos nu numai prin cuvânt, ci mai ales prin viața lor.

Anul acesta, Sfântul Sinod, pe lângă cunoscutele femei sfinte, Parascheva de la Iași, Filofteia de la Curtea de Argeș, Tatiana de la Craiova, a canonizat încă șaisprezece femei cu viață sfântă care sunt modele pentru femeile din lumea aceasta secularizată. Luându-le de exemplu, mamele noastre, călugărițele noastre, vor duce lupta cea bună a credinței, se vor împodobi cu virtuți și-L vor mărturisi pe Hristos mai mult cu fapte decât cu vorba. Ținta lor va fi mereu „*omul cel tainic al inimii, întru nestrăcioasa podoabă a duhului blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu*” (I Petru 3, 4).

Mama născând și crescând un copil, educându-l cu frică de Dumnezeu, ridică o nouă „biserică”, un sfânt locaș de închinare mai prețios decât ctitoriile materiale. Și cum anul acesta nu este dedicat numai femeilor sfinte, ci și familiei creștine, vom spune că familia este un sanctuar al tuturor virtuților, o „*biserică mică*”, ce face parte din Biserica Mare, iar sacerdotul ei este mama creștină. Ea a primit de la Dumnezeu misiunea nobilă de a aduce pe lume prunci și de a-i crește sănătoși sufletește și trupește.

„*Căldura familiei, ochii maicii asupra pruncilor, ocrotitori și blânzi, ochii pruncilor asupra mâinilor părinților ce împart pâinea, apoi vorbirea lor laolaltă, bucuria divină de a fi împreună*” [8], se răsfrânge asupra personalității copiilor. În această atmosferă, Paștile capătă dimensiuni cerești, bucuriile pe care ni le aduc sunt de nedescris.

În familie, mama are de îndeplinit o misiune cu implicații deosebite, atât pe plan spiritual, cât și pe plan social. Vocația misionară a femeii nu se oprește numai la copii, ci îl privește și pe soț, pe care-l determină la preocupări spirituale.

Dreptmăritori creștini,

Am subliniat marea importanță pe care o are mama și bunica într-o lume normală. Am consemnat faptul că în vremuri de propagandă anticreștină au salvat lumea. Observăm însă că, și în lumea noastră care se secularizează, misiunea lor este din ce în ce mai grea. Până sunt mici îi aduc pe copii și-i împărtășesc. Dar când devin adolescenți? E din ce în ce tot mai greu. Numărul liceenilor și al studenților la Sfânta Liturghie ar putea fi mai mare.

Cauzele împușinării sunt multe. Telefonul mobil și calculatorul, care în sine nu sunt rele, îi pot deruta. Sunt apoi și alte mijloace care le mănâncă timpul. Pentru a le fi drag la slujbă trebuie să-L iubească pe Hristos sau cel puțin să le fie drag de mama și de tata care-i îndeamnă spre aceasta, iar părinții să fie cu mult tact pedagogic și să se roage pentru ei.

Oricum ar fi, iubitori de slujbă sau nu, le dorim tuturor belșug de bucurii de Paști. Vă dorim și dumneavoastră, părinților și bunicilor, și vă urăm

împreună cu Sfântul Ioan Gură de Aur: „*Cei ce ați postit și cei ce n-ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul este mult, nimeni să nu iasă flămând. Gustați toți din ospățul credinței!*”^[9].
Vă îmbrățișăm cu sfântă dragoste și prețuire și vă zicem: Hristos a înviat!

†ANDREI

*Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului*

-
- [1] Ioan Alexandru, *Iubirea de Patrie*, Editura Eminescu, București, 1985, p. 94.
[2] George Coșbuc, *Colindătorii*, în cartea „*Poezii*”, Constanța, 2007, p. 240.
[3] *Ibidem*, p. 171.
[4] Octavian Goga, *Poezii*, Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 2001, p. 19.
[5] Ioan Alexandru, *Pământ transfigurat*, Editura Minerva, București, 1982, p. 165.
[6] Paul Evdokimov, *Femeia și Mântuirea lumii*, Ediția Cristiana, București, 1995.
[7] Pr. Ioan Bunea, *Memorial*, Editura Limes, Florești (Cluj) 2015.
[8] † Nicolae, Mitropolitul Ardealului, *Teologie Morală*, Sibiu, 1969, p. 356.
[9] *Slujba Învierii*, Editura Episcopia Ortodoxă, Alba Iulia, 1997, p. 52.